

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THU TRANG

**RÈN LUYỆN KỸ NĂNG TÍNH TOÁN
CHO HỌC SINH LỚP 2 TRONG DẠY HỌC
MÔN TOÁN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THU TRANG

**RÈN LUYỆN KỸ NĂNG TÍNH TOÁN
CHO HỌC SINH LỚP 2 TRONG DẠY HỌC
MÔN TOÁN**

Ngành: Giáo dục học (Giáo dục Tiểu học)

Mã số: 8 14 01 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. TRẦN NGỌC BÍCH

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Đề tài khóa luận “*Rèn luyện kỹ năng tính toán cho học sinh lớp 2 trong dạy học môn Toán*” được tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn của cô giáo **Trần Ngọc Bích**. Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng cá nhân tôi. Kết quả thu được trong đề tài là hoàn toàn trung thực và không trùng với kết quả nghiên cứu của các tác giả khác.

Nếu sai tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm!

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

Học viên

Nguyễn Thu Trang

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn sự hướng dẫn, giúp đỡ nhiệt tình của các thầy cô giáo trong khoa Giáo dục Tiểu học đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình làm khóa luận này. Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn sâu sắc đến cô TRẦN NGỌC BÍCH - người đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tận tình để tôi có thể hoàn thành khóa luận.

Trong quá trình thực hiện đề tài khóa luận, dù đã cố gắng nhưng do thời gian và năng lực có hạn nên khóa luận không tránh khỏi thiếu sót và hạn chế. Vì vậy, tôi rất mong nhận được sự tham gia đóng góp ý kiến của thầy cô và bạn bè để khóa luận của tôi được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

Học viên

Nguyễn Thu Trang

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÍ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Đóng góp của luận văn	4
9. Cấu trúc của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN	5
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	5
1.1.1. Trên thế giới	5
1.1.2. Ở Việt Nam.....	6
1.2. Kỹ năng và kỹ năng tính toán.....	7
1.2.1. Kỹ năng.....	7
1.2.2. Kỹ năng tính toán	8
1.3. Những điểm mới trong Chương trình môn toán lớp 2 Chương trình GD phổ thông 2018	9
1.3.1. Nội dung và yêu cầu cần đạt của môn Toán lớp 2	9
1.3.2. Những điểm mới trong môn Toán lớp 2.....	14

1.4. Hệ thống các bài tập rèn kỹ năng tính toán cho HS trong SGK Toán 2	16
1.5. Đặc điểm tâm lí lứa tuổi tiểu học	21
1.6. Thực trạng rèn luyện kỹ năng tính toán cho học sinh trong dạy học môn Toán hiện nay ở trường tiểu học.....	25
1.6.1. Mục đích khảo sát.....	25
1.6.2. Đối tượng khảo sát.....	26
1.6.3. Nội dung khảo sát	26
1.6.4. Phương pháp khảo sát.....	26
1.6.5. Kết quả khảo sát	26
1.6.6. Kết luận về thực trạng rèn luyện kỹ năng tính toán trong dạy học môn Toán lớp 2 ở trường Tiểu học hiện nay	34
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	35
Chương 2. RÈN LUYỆN KỸ NĂNG TÍNH TOÁN CHO HỌC SINH LỚP 2 TRONG DẠY HỌC MÔN TOÁN	36
2.1. Nguyên tắc xây dựng và thực hiện biện pháp	36
2.1.1. Đảm bảo tính vừa sức.....	36
2.1.2. Đảm bảo tính khoa học.....	36
2.1.3. Đảm bảo tính khả thi	37
2.2. Rèn kỹ năng tính toán cho HS lớp 2 trong DH môn Toán.....	37
2.2.1. Rèn kỹ năng tính nhẩm cho HS lớp 2 trong dạy học môn Toán.....	37
2.2.2. Rèn kỹ năng tính viết cho HS lớp 2 trong dạy học môn Toán.....	42
2.2.3. Rèn kỹ năng tính toán trong thực hành giải quyết vấn đề thực tiễn.....	51
2.2.4. Rèn kỹ năng tính toán trong tổ chức hoạt động thực hành trải nghiệm.....	57
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	63
Chương 3. THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM.....	64
3.1. Mục đích thực nghiệm.....	64
3.2. Thời gian và đối tượng thực nghiệm	64
3.2.1. Thời gian thực nghiệm sư phạm.....	64
3.2.2. Đối tượng thực nghiệm sư phạm.....	64

3.3. Quy trình thực nghiệm.....	65
3.3.1. Nội dung thực nghiệm	65
3.3.2. Cách tiến hành thực nghiệm	65
3.3.3. Các phương pháp đánh giá kết quả thực nghiệm	66
3.3.4. Một tiết dạy minh họa.....	67
3.4. Kết quả thực nghiệm.....	67
3.4.1. Phân tích kết quả thực nghiệm về mặt định lượng	67
3.4.2. Kết quả định tính	71
3.5. Kết luận quá trình thực nghiệm sư phạm	77
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	78
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	79
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ CÓ LIÊN QUAN ĐẾN	
LUẬN VĂN	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	81
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÍ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

GD - ĐT : Giáo dục - Đào tạo

GV : Giáo viên

HS : Học sinh

HSTH : Học sinh Tiểu học

NXB : Nhà xuất bản

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1:	Đánh giá của GV về tầm quan trọng của việc rèn luyện kỹ năng tính toán cho HS.....	27
Bảng 1.2.	Đánh giá mức độ rèn kỹ năng tính toán của HS	29
Bảng 3.1.	Kết quả kiểm tra trước khi thực nghiệm	68
Bảng 3.2.	Kết quả kiểm tra sau khi thực nghiệm	69
Bảng 3.3.	Kết quả số liệu thống kê.....	70

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1.	Tỉ lệ phần trăm kết quả kiểm tra trước thực nghiệm lớp 2D và lớp 2C	68
Biểu đồ 3.2.	Tỉ lệ phần trăm kết quả kiểm tra sau khi thực nghiệm lớp 2D và lớp 2C	69

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trẻ em là đối tượng giáo dục. Nhà trường có trách nhiệm cung cấp cho các em những hệ thống kiến thức, kỹ năng cơ bản để có thể vận dụng vào thực tiễn cuộc sống, hình thành và phát triển ở học sinh những phẩm chất, tư duy, trí tuệ. Bên cạnh đó, giáo dục luôn là vấn đề thời sự và là vấn đề được xã hội quan tâm. Ngày nay, xã hội ngày càng phát triển mạnh thì vấn đề giáo dục càng được bàn luận nhiều. Trong đó vấn đề rèn luyện kỹ năng tính toán cho học sinh trong dạy học môn Toán đang được đề cập và nghiên cứu rất sâu. Hội nhập với sự phát triển giáo dục toàn cầu, giáo dục toán ở Việt Nam đang hướng đến đổi mới mục tiêu dạy và học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực người học. Một chương trình giáo dục phổ thông tổng thể đã được chuẩn bị và triển khai từ rất sớm ngay sau Đại hội lần thứ XI (năm 2011), nhất là khi Nghị quyết số 29 - NQ/TW ngày 04/01/2013 của hội nghị lần thứ 8 ban chấp hành Trung ương Đảng (khoá XI) về vấn đề đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo [1].

Theo chương trình giáo dục phổ thông tổng thể: *“Chương trình giáo dục phổ thông đảm bảo phát triển phẩm chất và năng lực người học thông qua nội dung giáo dục với những kiến thức, kỹ năng cơ bản, thiết thực, hiện đại; hài hoà đức, trí, thể, mỹ; chú trọng thực hành, vận dụng kiến thức, kỹ năng đã học để giải quyết vấn đề trong học tập và đời sống; tích hợp cao ở các lớp học dưới, phân hoá dần ở các lớp học trên; thông qua các phương pháp, hình thức tổ chức giáo dục phát huy tính chủ động và tiềm năng của mỗi học sinh, các phương pháp đánh giá phù hợp với mục tiêu giáo dục và phương pháp giáo dục để đạt được mục tiêu đó”* [6]. Vì vậy chúng ta phải xây dựng một chương trình giáo dục định hướng rèn luyện kỹ năng cho học sinh trong đó rèn luyện kỹ năng tính toán là trọng tâm trong dạy học môn Toán ở cấp tiểu học.